

Madagasikara Tsimilefitra

Taratasy laharana faha-0 Febroary 2010

Ny anton'ny fijoroan'ny « Madagasikara Tsimilefitra » ?

Ny tanjona kendren'ity taratasy mivoaka isan'kerinandro ity, dia ho fandraisana anjara amin'ny fampitàna vaovao amin'ny Malagasy monina ivelan'ny Firenena sy ny vahoaka frantsay, indrindra fa ireo Malagasy monina eto La Réunion. Ampitaina amin'izany ny zava-misy marina iainana ao Madagasikara, nanomboka tamin'ny fandrodànam-panjakana tamin'ny volana Marsa 2009.

Nahoana no andiana Malagasy aty ivelany no ifantohana

Satria ny aterineto (Internet) no fitaovam-pifandraisana isan'ny mahavantana indrindra ny Malagasy monina ivelan'ny Fireneny. Ireo vaovao mandalo amin'ny "aterineto" ireo, dia sady malàky no ahafahana miaina ny zava-misy eo noho eo noho ny hafaingànany. Fa ny lafiratsin'izany hafaingànany izany, - na dia eo azan ny maha-tsara ny hafaingànana -, dia ilay endrinny somary mampifintina ny vaovao, sy ny korontan-tsaina aterany noho izy miteraka fihetsem-po tafahoatra indraindray.

Noho izany, dia hihezaka izahay hitondra fanampim-baovao ary izay porofo manamafy na mitsipaka ny famakafakàna ary ny fiandanian'ny tsirairay avy, amin'ny alàlan'ity taratasy ity, mba hampitony ny fihetsempo, ka hamitrana indray ny fifanakalozan-kevitra amin'ny samy Malagasy monina aty ivelany.

Ohatra: tsikaritra fa MARO ireo olona liana ny ahafantatra ny momba an'i Madagasikara, -isan'izany ireo mpanao gazety-, no TSY NAMAKY ny "Fifanekena momba ny Tetezamita" (Charte de la Transition) vita Sonia tamin'ny volana Aogôsitra 2009 tany Maputo; noho izany, tsy fantany fa ny TSY FAMPIHARANA IZANY no mampitaràzoka izao krizy izao.

Hampitainay amin'ny lahatsoratra manaraka sy ho avy izay vaovao ahafahana manana fijery matotra momba ny zava-misy, ka ahafahana mifehy ny ady hevitra sy fiandaniana mifandraika amin'izany. Tsy mbola nisy krizy mafy toy izao nanjoa an'I Madagasikara nanomboka tamin'ny volana Janoary 2009; ary ny vokany eo amin'ny lafiny toe-karena sy sosialy dia tokony hanaitra ny tanora sy ny namana tia ny Nosy.

Manantena ny hamelatra sehatra an-tsortra ihany koa izahay, ahafahana mitsakotsako sy mamerimberina araka izay ilàna azy ny fonjan-kevitra entin'ny vaovao, herinandro na volana maro aty aoriania.

Ho an'ireo izay tsy afaka mampiasa ny "aterineto" noho ny antony maro samihafa, dia fitaovana ahafahana mandray vaovao koa ny raktira an-tsortra.

Nahoana no mifantoka amin'ny fihevity ny vahoaka frantsay?

Satria amin'ny ankabobeny, diso mizàtra amin'ny fomba manamaivana ny ventim-baovao – mba tsy ilazàna hoe tsotsotra – loatra ireo mpampita vaovao any amin'ny firenena matanjaka, indrindra fa ireo televiziona, izay azo lazaina fa mafenika ny maro an'isa indrindra, satria safotry ny karakam-baovao entin'ny "aterineto" ry zareo, ka maika.

Vitaina ao anatin'ny minitra vitsy fotsiny ny famelabelarana ny fotokevitra iray, mba hanajàna ny fandahàram-potoana, eny fa na dia zavatra mafonja aza no tokony ho lazaina; ary tsoahina amin'ny tontolony aza ny fotokevitra raha ilaina.

Tsimponina izay fotokevitra ahazoana vahoaka be indrindra.

Ho an'ny tany mahantara, dia masontsivana tokana ihany no hajaina; tsy resahina raha tsy misy rà mandrika. Indraindray aza moa, dia ny mpitarika politika mihitsy no mampangina ankolaka ny mpampita vaovao, na dia eo azan y fidradradràna ny fahafahana miteny.

Izany indrindra no manery anay – na dia kely feo aza – hamafy vaovao momba an'i Madagasikara mitodika amin'ny Frantsay, satria **isan'ny tompon'andraikitra** amin'ny fivoahana amin'izaoa krizy izao izy, araka ny Lalàm-panorenana, na dia tsy haverina aza ny rafim-panjakana talohan'ny fandrodanana an-tery setra.

Inona no itodihana manokana amin'ny mponina Rénioné

Satria ao anatin'ny faritry ny vålan-dranomasimbe Indiana (Oseana) i La Réunion izay tany frantsay. Ary satria tsy vitan'ny hoe tena mariniky an'i Madagasikara ara-jeografia i La Réunion, fa eo koa ny fifamatorany ara-tantara amin'ny Nosy, ara-koltoraly ary indrindra indrindra ara-pianakaviana, noho ny hamaroan'ny Réunionnais taranaka Malagasy.

Ny fifanakaikezana sy ilay fifamatorana dia mahatonga ny Malagasy monina eto La Réunion ho isan'ny mavesa-danja eran-tany rah any mponina eto an-toerana nojerena.

Noho izany, mora taitra ny sain'ny vahoaka eto La Réunion, mihoatra lavitra ny any métropole, raha vao misy zava-mitranga any Madagasikara, ary afaka manindry ireo olom-boafidy hiompana amina politika frantsay miandàny amin'ny rariny sady mahiratra kokoa izy ireo; ary mitandro fifandraisana tsara rindra amin'ny ho avy, ary mitera-bokatsoa ho an-daniny sy ny ankilany avy eo anivon'ny vålan-dranomasimbe Indiana.

Hizara vaovao azo antoka ve izahay ?

Fanontaniana hipetraka avy hatrany avy amin'ny mpamaky izany; ary rariny izany.

Raha tsy miorina amin'ny fepetra roa loha ny fitokisana apetraka aminay, dia tsy hisy asa ho vanona, dia ireto izany: ny fampitahàna ny vaovao voaray miainga amina loharano marim-pototra, ary amina antontan-taratasy fivoizan-kevitra; ary koa ny fandàvana ny fiandaniana anjambany rehefa manao famakafakàna.

Iantohanay ny fanajàna ireo fepetra roa ireo.

Noho izany indrindra, dia **tsy fikambanana, na antoko politika** no mamoaka ny “**Madagasikara Tsimilefitra**” .

Kaiza avy ary izany ?

Ny namolavola ity taratasy fifandraisana ity dia namory karazan'olona samy hafa firehana, nefà samy mikendry tanjona tokana: **ny fiarovana ny ain-dehiben'i Madagasikara**, izay ahiana ankehitriny noho ny tsy fisian'ny fahafahana, ary ny famaizana aterak'izany avy amin'ny sehatra iraisam-pirenena.

Ireo niara-nisalahy nanoratra sy nizara ity taratasy fifandraisana ity, dia naira-niasa tamin'olona tsara sitrapo **amin'ny maha-olom-pirenena azy**, miezaka ny ampahafantatra ny fomba fijerinay. Ary ny fanirianay, dia handray izay rehetra miray fihevitra aminay amin'ny fandalàna ny fahamarinana sy fahafahana, ary **manam-pitiavana an'i Madagasikara mamy,**

Na Malagasy izy na tsia.

Ireo Tsiazoakifika amin'i Madagasikara
eto La Réunion